

VK&t

NEWSLETTER 7/2016

Nový zákon o spotřebitelském úvěru

Nový zákon o spotřebitelském úvěru

- **Nový zákon o spotřebitelském úvěru č. 257/2016 Sb.** vstoupí v účinnost dnem **1. prosince 2016**.
- **Nová úprava** představuje transpozici Směrnice 2014/17/EU¹ a obsahuje především úpravu zvýšených požadavků na zahájení činnosti poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů a dále pravidla pro výkon této činnosti, která celkově zpřísňuje.
- Dosavadní **zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, se ruší.**
- **Zásadní změny** nové právní úpravy spočívají zejména v **úpravě podmínek podnikání nebankovních poskytovatelů spotřebního úvěru a v dalším posilování práv spotřebitelů a jejich ochrany.**

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (dále jen „směrnice MCD“).

I. NEBANKOVNÍ POSKYTOVATELÉ

- **Nebankovní poskytovatelé spotřebního úvěru**, kteří v souladu s dosavadní právní úpravou vykonávají svou činnost **na základě živnostenského oprávnění**, a dozor nad nimi dosud vykonává Česká obchodní inspekce, budou dle nové právní úpravy moci vykonávat svou činnost pouze na základě **licence**, tj. oprávnění k činnosti uděleného **Českou národní bankou**, která bude nově i dohledovým orgánem.
- K získání licence se stanovuje **přechodné období**, a to do doby, než ČNB rozhodne o žádosti o udělení licence, nejdéle však do 18 měsíců od nabytí účinnosti nového zákona. Žádost však musí být podána nejpozději do 3 měsíců od nabytí účinnosti zákona, tj. do 28.2.2017.
- **Základními podmínkami pro udělení oprávnění k činnosti** nebankovního poskytovatele jsou např.:
 - (i) žadatel je akciovou společností, evropskou společností, nebo společností s ručením omezeným;
 - (ii) je důvěryhodný a odborně způsobilý;
 - (iii) má zřízenou dozorčí radu se stanovenými pravomocemi;
 - (iv) má počáteční základní kapitál alespoň ve výši 20.000.000,- Kč;
 - (v) má vytvořenu celou řadu vhodných postupů a pravidel (např.: pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, pro vyřizování stížností a reklamací spotřebitelů, pro jednání se spotřebiteli v prodlení);
 - (vi) má plán obchodní činnosti podložený reálnými ekonomickými propočty;
 - (vii) má průhledný a nezávadný původ finančních zdrojů.

II. ZVÝŠENÁ OCHRANA SPOTŘEBITELE

- **Novými povinnostmi** na straně poskytovatelů, a to bez ohledu, zda se jedná o banky či nebankovní subjekty, jsou zejména:
 - (i) prohloubená povinnost posoudit úvěruschopnosti spotřebitele;
 - (ii) rozšířená informační povinnost (např.: poskytnutí a vysvětlení před smluvních informací, informací o změně záporné úrokové sazby atd.);
 - (iii) omezení některých smluvních podmínek (např.: vyloučení použití směnky, zákaz použití telefonního čísla s vyšší než běžnou cenou, zajištění úvěru úměrně hodnotě zajišťované pohledávky apod.);
 - (iv) úprava výpovědi, podmínek předčasného splacení úvěru a důsledků prodloužení spotřebitele.
- **Předčasné splacení spotřebitelského úvěru.** Spotřebitel je nově oprávněn spotřebitelský úvěr zcela nebo zčásti **splatit kdykoliv** po dobu jeho trvání. Věřitel má však **právo na náhradu účelně vynaložených nákladů**, které mu v souvislosti s předčasným splacením úvěru vzniknou.
- **Výše náhrady nákladů** u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení **nesmí přesáhnout 1 %** z předčasně splacené části celkové výše spotřebitelského úvěru, je-li doba mezi předčasným splacením a sjednaným koncem úvěru delší než 1 rok, a **0,5 %**, je-li tato doba kratší. U **spotřebitelského úvěru na bydlení** nesmí výše náhrady nákladů přesáhnout **1 %** z předčasně splacené výše úvěru, **maximálně však částku 50 000 Kč**. Výše náhrady podléhá i dalším omezením.

- Pro případ **prodlení spotřebitele** mohou být ve prospěch věřitele nově sjednány **pouze tyto sankce**:
 - (i) právo na náhradu účelně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s prodlením spotřebitele;
 - (ii) úroky z prodlení, jejichž výše nesmí přesáhnout výši stanovenou právním předpisem; nebo
 - (iii) smluvní pokutu.
- **Výše smluvní pokuty nesmí přesáhnout 0,1 % denně** z částky, s jejímž zaplacením je spotřebitel v prodlení. **Souhrn** všech uplatněných **smluvních pokut** nesmí přesáhnout součin čísla 0,5 a celkové výše spotřebitelského úvěru, **nejvýše však 200 000 Kč**.

Věříme, že výše uvedené shrnutí usnadní Vaši orientaci v nové právní úpravě. V případě potřeby jsme Vám plně k dispozici pro poskytnutí doplňujících informací.

Editor: JUDr. Magda Stárková, advokát, e-mail: starkova@akvk.cz

Hlavním cílem Newsletterů je poskytnout základní informace k danému tématu a nelze je považovat za vyčerpávající odborný návod. Obsah této publikace slouží pouze k základní orientaci a nevychází ze specifických okolností jednotlivého případu či individuálních potřeb klienta. Před každým právním jednáním v konkrétním případě doporučujeme si vyžádat odbornou právní pomoc, kterou Vám rádi na základě Vaší žádosti poskytneme.